

MOCIÓ DE SUPORT A LA PAGESIA CATALANA

**Amb el suport del grup municipal d'En Comú Podem i d'Esquerra
Republicana de Catalunya**

La nostra pagesia ha dit prou. El 6 de febrer de 2024 pagesos de les quatre demarcacions del nostre país van sortir al carrer per protestar contra un cúmul de factors que els està ofegant. Si res no canvia, això obligarà a molts pagesos i pageses a abandonar la feina al camp perquè no poden sobreviure.

La precària situació del camp català ve del molt lluny. Algunes causes de fons són els baixos preus de venda -que sovint estan per sota del preu de cost-, els increments dels costos de producció i l'excés de burocràcia. Les causes són molt clares: la globalització ha fet que el sector estigui dominat per les grans cadenes de distribució i les grans empreses agroindustrials. Aquesta lògica porta com a conseqüències l'abandonament de petites explotacions, facilitant d'altres cada cop més grans i intenses.

Per posar-ne un exemple, els requeriments de les diferents administracions generen una triple bretxa digital. D'una banda, hi ha qui no es pot permetre comprar els mitjans informàtics necessaris; d'altra banda, hi ha qui no té la formació adequada per fer-los funcionar; i, finalment, hi ha qui no té cobertura digital per fer els tràmits.

Aquesta situació encara s'ha agreujat més els darrers anys, amb la crisi climàtica i la sequera que estem patint, l'ineficient control de les plagues, i la nova política agrària comuna, que no controla com deuria les importacions. La fiscalització i les exigències als productes provinents de fora de la Unió Europea és molt més laxa, ja que no exigeix ni guarets, ni respecte a la biodiversitat. Això fa que els pagesos de casa nostra tinguin una competència deslleial.

A més, en aquests dos darrers anys, coincidint amb la sequera que pateix el país, els pagesos han perdut gran part de les seves collites, precaritzant encara més la seva situació. Per exemple, l'any 2022 es va perdre la meitat de la collita de cereal i l'any passat es va perdre prop del 70%. Pel que fa a l'oliva, a l'any 2023 es va perdre entre el 60 i el 90% de la producció i pel que fa al raïm va ser la pitjor collita en dècades, essent la crisi climàtica i els seus efectes motius fonamentals per a comprendre la desoladora situació en què la pagesia es veu immersa. Mantenir el sector agrari potent passa per afrontar la seva adaptació al canvi climàtic, en la línia dels compromisos internacionals, convertint-lo en protagonista de la conservació de la biodiversitat.

No en va, en els darrers 10 anys, el nombre de pagesos s'ha reduït en un 20% i la població activa del sector té una mitjana d'edat molt elevada, on gairebé la meitat tenen més de 65 anys i només un 9% en tenen menys de 40.

Per tant, no tenim el relleu generacional garantit i és molt probable que en dues generacions quedin molt pocs pagesos per conrear i gestionar les nostres terres. És qüestió de seguretat alimentària, de control de la massa forestal i de tenir cura del paisatge. En definitiva, d'equilibri dels ecosistemes.

Davant del despoblament rural, el risc de falta de manteniment de la massa forestal i de relleu generacional, les administracions públiques hem de ser facilitadores i recolzar tot el possible els nostres pagesos i pageses per ajudar-los a superar aquest context difícil que fa massa anys que dura, i que ara s'ha vist encara més agreujat.

En cap cas hem de fer més difícil la feina del sector, omplint-los de tràmits, moltes vegades excessius i que es podrien resoldre amb declaracions responsables. Això fa que per produir un quilo de pomes, peres o cereal, l'agricultor hagi d'estar més hores a l'oficina responnent requeriments inacabables que al camp treballant.

La pagesia és la primera baula de la cadena de subministrament alimentari i cal protegir-la. Perquè sense ella no tindrem producte local i de qualitat, destruïrem molts llocs de feina i tindrem descuidat el nostre territori. Per això és un imperatiu defensar un model agrari de proximitat que garanteixi l'alimentació de la població i que sigui capaç d'invertir la tendència actual d'envelliment de la població del camp, mantenir amb vida els nostres pobles i posar en valor una agricultura social, familiar i sostenible.

Perquè la pagesia és i ha de ser un sector essencial de qualsevol societat, també a Catalunya on hi ha una llarga tradició agrícola i ramadera a tot el territori. Segons el Cens Agrari facilitat per l'IDESCAT amb dades de l'INE, Catalunya compta amb gairebé 55.000 explotacions agrícoles i més de 1,7 milions d'hectàrees agràries que ens cal preservar.

És per tot això que el grup municipal de Junts proposa els següents acords:

Primer.- Mostrar el ple suport a la pagesia de Catalunya.

Segon.- Instar a la Generalitat de Catalunya, a l'Estat espanyol i a la Unió Europea a reduir la burocràcia envers la pagesia, per tal de reduir-los al mínim, garantint el suport necessari en les gestions dels processos de sol·licitud d'ajudes, amb mecanismes com la Finestra única per a la gestió administrativa.

Tercer.- Instar al govern de l'Estat i a la Generalitat a garantir el compliment de la Llei de la Cadena Alimentària, determinant els costos de producció per a contribuir a assolir unes relacions comercials justes, equilibrades i transparents.

Quart.- Reafirmar el compromís de treballar per la millora de les condicions socials i econòmiques de la nostra pagesia i abordar els desafiaments actuals, garantint unes pensions justes i dignes. Tot afavorint la incorporació dels i les joves als treballs del camp, així com les condicions que garanteixin la igualtat de gènere, tenint en compte la rellevància del paper de les dones.

Cinquè.- Instar el govern de l'Estat a rebutjar en el Consell de la Unió Europea l'aprovació dels tractats de lliure comerç que no garanteixin normes recíproques en les importacions, evitant el dumping ambiental, laboral i econòmic, i que no siguin coherents amb els compromisos dels Acords de Paris, El Conveni sobre la Diversitat Biològica i els Convenis fonamentals de l'Organització Internacional del Treball. Els tractats de comerç han d'incloure clàusules que aproximïn els estàndards socials, ambientals i sanitaris als europeus per tal d'assegurar una competència equitativa amb els nostres productors.

Sisè.- Iniciar una campanya de comunicació per prestigiar la pagesia i fomentar el consum de productes de proximitat.

Setè.- Traslladar aquests acords al Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya, al Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación del Govern de l'Estat espanyol; a la Plataforma 6F, Unió de Pagesos, Associació de Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya i Asociación Agraria Jóvenes Agricultores; i a la Comissió d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Món Rural del Parlament de Catalunya.

Mataró, 21 de febrer del 2024